

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrtnih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece 3.— „ 4.50 za pol leta 6.— „ 9.— za vse leto 12.— „ 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se račune po tarifu v petitu; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, oamrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravištvu** ulice Molino piceolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprište reklamacije se proste poštnino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč!“

Častitim gg. naročnikom!

Svoje častite naročnike prosimo uljudno, da nam pošljejo naročnino za drugo četrtletje kakor hitro mogoče, ker se ima naročnina plačevati naprej. One častite naročnike pa, ki so na dolgu z naročnino za prvo četrtletje ali še več, opozarjamo da jim ustavimo list, ako ne poravnajo zaostanka do 30. t. m.

Naročnina pošlje se najlagje na priloženi poštni nakaznici, na katero se lahko prilepi tiskani naslov.

Upravištvu „EDINOSTI“.

Antisemiti in Slovenci.

Včeraj nam je bila prilika govoriti z neko osebo, ki se je udeležila „zaupnega shoda“, prirejenega te dni v Gorici na čast vodji dunajskih antisemitov, dru. Luegerju. Ker nam je dotičnik znan kakor trezen, resen in razsoden mož in pred vsem slovenski rodoljub, mož, ki ne pretiruje in ne hvali brez potrebe, moramo mu že verjeti, da je dr. Lueger se svojim nastopom v Gorici napravil najizborniški utis na vse navzoče. S tem je mnogo povedano, kajti oni, ki so minolega ponedeljka navdušeno pritrdjevali dru. Luegerju, niso bili morda kaki „nič“, ampak v hotelu Suda v Gorici je bil zbran cvet slovenskega razumnštva, posvetnega in duhovskega. A ne le to, zbrani so bili tudi zastopniki obeh domačih strank. Bese-dilo govora Luegerjevega nam sicer, žal, ni poznano, ali o tem smo obveščeni, da je frenetično ploskanje sledilo vsakemu stavku vodje krščanskih socialistov — nemških.

Govora dra. Luegerja ne poznamo ali lahko si mislimo, v kaki smeri se je gibal ta govor. Dotikal se je gotovo onih točkov, ki spajajo nas demokratiške in vsled pogubnih gospodarskih načel, ki so vladala v državi par desetletij, osiromašene Slovence z krščansko-socialnim gibanjem. Jasno je, ker drugače biti ne more, da je toček v političnem in narodnem pogledu, ob kojih se mi Slovenci ne moremo strinjati se skupino krščanskih

socijalistov nemških; ali istotako gotovo je — in dr. Lueger je jasno dognal ta dokaz že v tej kratki dobi krščansko-socialnega gibanja —, da nam je stranka krščanskih socialistov najbližja med vsemi neslovenskimi skupinami po svojih gospodarskih načelih.

Ako bi hoteli le v par besedah označiti krščansko-socialni program v pogledu na vse stroke narodnega gospodarstva, reči bi morali, da hoče isti zopet uvesti krščansko poštenje v naše denarno tržišče, v našo trgovino in v našo obrt. A kdo ne bi stremil po doseganju tega cilja? Kdo ne ve, da je v poslednjih par desetletjih vse naše gospodarsko življenje zašlo v toliko zavisnost od izvestnih kapitalistiških, za vso grozno budočo zlasti širših mas — kmetov, malih trgovcev, obrtnikov in delavcev — naravnost brezčutnih krogov, da je ta zavisnost naravnost na sramoto našemu XIX. stoletju „človekoljubja“, „humanitete“, da je tako razmerje malo ne identično z gospodarskim in vsled tega tudi duševnim suženjstvom.

Ali gospoda! Iz gospodarskega in duševnega suženjstva se mora izcimiti tudi — političsko in narodno suženjstvo! Nikdo menda ne boče zahteval od nas, da bi se posebno trudili z dokazom, za to svojo trditve. Dogodki in razvoj stvari v državi avstrijski od l. 1870. sem soodprta knjiga, ki leži pred nami vsakomur na upogled. Vsakdo lahko čita v tej knjigi. Na vsaki strani te knjige je zapisano, da se je nadevanje gospodarskih spon vsem krščanskim narodom brez razločka vršilo pod pretvezo liberalne in nemške ideje. Pod pretvezo, pravimo, kajti dotični krogi mednarodnega kapitalizma ne sovražijo nobene stvari na svetu bolj nego resnično svobodo in ker o čisti nacionalni ideji niti ni možno govoriti pri teh ljudeh, ki so v resnici „mednarodni“ v tej smeri, da si, povsodi z istimi sredstvi, podjarmljajo vsa ljudstva in vse kraje brez razlike.

Proti tej veliki sili mednarodnega in brezsrčnega kapitalizma je naperjeno krščansko-socialno gibanje in mi menimo, da je to gibanje etično najbolj zdravo in zato tudi najbolj opravi-

čeno med vsemi gibanji, pojavivšimi se v avstrijskih Nemcih že mnogo let sem.

Iz gori rečenega je razvidno, da mi Slovenci moramo simpatizovati s tem gibanjem. Simpatizovati moramo s tem gibanjem iz splošnih narodnogospodarskih ozirov, iz ozirov in vsled skrbij za javno blagostanje, a tudi se stališča naše narodne borbe. Saj smo povedali že gori, da si je mednarodni kapitalizem nadel liberalno in nemško krinko, saj se slepa in brezpogojno udana — dekla tega kapitalizma v naši državi nazivlje — nemškoliberalna stranka!!

Da še bolj utrdi gospodstvo svojega mogočnega gospodarja, oziroma gospodarsko in duševno zavisnost širših mas, bila je ta stranka vsikdar zagovornica okosčenelega centralizma in z istim spojene germanizacije. In ker je imela vsikdar na svoji strani mogočnih krogov — ki so pa bili zopet zavisni od tiste kapitalistiške velesile — vspevala je, žal, le predobro se svojimi stremljenji, z drznim zlorabljenjem liberalnih načel in narodno-nemške ideje. Nje blesteče fraze so premamile zlasti nemške množice, ki so jej sledile ter v umetno raznetem narodnem srdu pobirale kostanj iz žerjavice — za druge! A ti drugi so ravno isti popolnoma neliberalni in v svojih glavnih ciljih mednarodni krogi kapitalistiški. Nemške množice so se dale preslepiti po blestečih frazah, ker ni bilo nikogar, ki bi bil povedal tem množicam resnico, ki bi bil izvestnim ljudem strgal raz obraz krinko liberalizma. Zaslepljene množice nemške so jele odrekati drugim njih prava, nastali so toliko poznani kolikor od vseh pošteno mislečih obžalovani narodni boji — na škodo vseh in na izključno korist nemškoliberalne stranke in nje gospodarjev. Narodni so se jeli klati med seboj in šla je v klasje nemškoliberalna pšenica; vodovje se je skalilo in nemškoliberalnim ribičem je bil bogat lov. Posledice tej veliki zmoti nemških množic občutimo so-sebno mi Slovenci v vsej njih teži: gospodarski smo ob tleh in boriti se nam je za najprimitivnejša narodna in političska prava!

vesoljnosti pomikati se tiho dve jasni zvezdi, pot je obema ista, ne želiti in tudi ne moreti se ločiti, ali oddaljiti jedna od druge. Moj duh jima sledi, ali vesoljnost nima meje...

VII.

Ko sem se vzdramil iz trdega spanja, bilo je že temno v sobi. Prižgal sem svečo in pogledal na uro. Enajsta. Izpil sem čašo vode in zapalil smotko. Jako ugodno mi je bilo pri srcu. Pristopil sem k oknu, naslonil se nanje — no Marije ni bilo.

Nebo se je obsulo sijajnimi, milovidnimi zvezdami. Meseca ni bilo. Zrak je bil tih. Puš in gledajoči v temnosivo noč mislil sem o Mariji. Neizmerno srečo občutil sem v svojem srcu. Pomislil sem tudi na mater... Dve debeli solzi kanili sti v mrak. Bolelo me je srce, da sem bil neposlušno dete, no usoda, usoda... Nisem se zaničeval. Tolžil sem se ter odločil, da ne zatajam ničesar materi, ko pridem domov.

Zamislil sem se... V daljavi, na morju menda, čuli so se zamolkli glasovi.

Na zvoniku sv. Dujma odbila je polnoč. Začel sem korake v nočni tišini. Po hoji in po postavi spoznal sem mladega časnika, onega de-

PODLISTEK.

14

Slučaj.

Novela; hrvatski spisal Jenio Sisolaki.

Prevel M. C.—J.

(Dalje).

Čarobne besede to! Sedaj sem se spominjal vsega, kar se je dogodilo. Da, da, zadržel sem zopet, opojen toliko srečo. Mislil sem na njene vroče vzdih, na rajske jej in tolažljive poglede, na medene in vlažne ustnice! V tistih toplih poljubih spojili sti se najini duši. Njeni dih občutil sem na svojem licu; njena kita, dišeca in mehka, dotikala se je bila mojega čela, moja roka je objemala nje polno telo... Ne, ne, to ni bila prevara, to niso bile sanje; saj me še, še obkrožuje, še napaja vonj nje cvetoče polti, še občutim toplino njenih poljubov... Sladko sem sanjal... Njena čarobna slika dvigala se je pred mojimi očmi, valovito se je vila v zraku nje bela halja, a jaz sem gledal daleč, daleč... v odprto nebo. Moj duh je zrl v bodočnost, polno sijaja, pot življenja vila se je pred mano povsem ravno, široko, polna svetlobe, polna slasti. Nad to dolgo in gladko potjo spenjal se je silen obok; ob poti dvigala so

Vsa naša beda je izključno le delo one velike mednarodne sile, ki smo jo označili gori.

Te istine se mora zavedati sleherni pametni mož v nas. In ako si postavimo pred oči vso težo grehov nemškega „liberalizma“, recte kapitalizma na škodo naših materialnih in gmotnih koristi, potem se ni malo ne čudimo razumnistvu slovenskemu, ki je navdušeno pritrdjevalo te dni onemu možu, ki je pogumno roko strgal krinko raz obraz stari grešnici nemško-liberalni. In zato ponavljamo: mnogokoj je točka, ki nas loči od krščanskih socialstov, ali one točke, ki nas spajajo z njimi, so toli važne, da bi bili le nasprotniki sami sebi, ako ne bi privoščili krščansko-socialnemu gibanju vse svoje moralne podpore. Ta moralna podpora je tem potrebnejša ravno sedaj, ko se bližamo dovršenju čina, od katerega je po ogromnem delu zavisno naše gospodarske blagostanje in posredno tudi vse položanje naše države nasproti Evropi. Dalekosežno važnost sklepanja pogodbe z Ogerske, oziroma stališče krščanskih socialstov gledé na to vprašanje posebno pa upliv duvalistiške oblike na usodo slovan. plemen avstrijskih, je kaj plastično naslikal vrli „Slov. svet“ že v svoji številki z dne 15. novembra 1895. Ker so ta izvajanja važna tudi z ozirom na razmerje med Slovenci in antisemiti, podajemo tu oni del dotičnega članka, ki je aktuelnejši in poučnejši v tem pogledu, kako je nam Slovincem soditi o krščansko-socialnem gibanju. Naglasivši, da so toliko krščanski socialisti kolikor nemški nacionalci nasprotniki sedanjega duvalizma, in označivši razliko v končnih ciljih teh dveh skupin glede na državoupravno uredbo naše države, piše omenjeni list:

Oboji se bodo ob ponovitvi pogodbe z Ogersko upirali temu, da bi totranska polovina nosila i nadalje večja bremena, nego Ogerska. Ker se nemški nacionalci in krščanski socialisti ne morejo še nadejati, da bi se v tem ali onem smislu odstranil duvalizem že v tej dobi, združijo jih jedna in ista taktika za skupno postopanje proti nejednakemu obkladanju obeh polovin. Vrh tega bodo poštevali tudi politiški preveliki upliv, ki ga imajo Madjari gledé na skupnost, in ki ga uporabljajo tudi na škodo totranske notranje politike.

Boj od antikapitalistične strani bode torej brez vsega drugega proti Madjarom jako znaten, in se še poveča vsled tega, da ni bil dr. Lueger pri prvi izvolitvi potrjen za župana Dunajskega, ker antisemiti so preverjeni, da je madjarski vpliv vsaj posredno deloval za nepotrjenje, in ker so videli, da so madjarske novine jako nesramno pisale o Dunajskih antisemitih.

V pogledu na položanje avstro-ogerskih Slovanov je princip krščanskih socialstov in njih skupna taktika z nemškimi nacionalci velik napredek, prvič zato, ker skuša izpodkopati duvalizem vsaj jeden del tistega nemškega naroda, v interesu katerega je pospeševal vstvarjenje duvalizma najbolj Bismarck sam. Duvalizem opravlja še svojo zadačo, da slabi slovanske narode: to dobro vidijo Nemci, ali vidijo tudi veliko škodo, ki jo v gmotnem pogledu prinaša

belega Nemca. Posprehodil se je dva-trikrat pred gostilno, a ker ni videl svitlobe na oknih, oddaljl se je zopet po obrežju. Vrgel sem klobuk na glavo ter naglo izišel iz hiše. Pribitevši na obal, jel sem poslušati njegove korake. Povsodi tišina, le petje slavca odmevalo je raz neko okno po široki ulici. Stal sem kakor otrpnen. Daleč, pod neko hišo zabliščala je zveplenka.

— A to je on, pali si smotko! Misli sem si ter jel hiteti za njim. Da, on je!

Časnikar je krenil v neko malo ulico, jaz pa le za njim, tiho, tiho, dokler nisva prispela do neke gostilne. Časnikar je izvlekel ključ iz žepa, otvoril; a ko je prestopil prag, sem se mu približal, rekši razburjeno:

— Dober večer, gospod.

— O prosim, dober večer, mi je čast, česa želite gospod? odvrnil je začudjeno.

— Želim, gospod, da ne bi se sprehajali pod okni gostilne, ki je na morski obali.

— Jaz, jaz vas ne razumem gospod! — To vas ne briga niti najmanje! Dá, kdo mi more za-
braniti to?

(Dalje prihodnjič.)

duvalizem tudi njim, in prevdarek tega je dovedel ravno antikapitalistiško nemško skupino, da se začinja postavljati Madjarom po robu.

Ako pa se obrača znaten, da, celó najširši del nemškega naroda kljubu nacionalnim dobičkom proti duvalizmu, morajo biti slovanski narodi proti duvalizmu iz politiških, nacionalnih, socialno-ekonomskih in kulturnih vzrokov. Duvalizem je zagvozda, ki razganja in slabi pred vsem slovanske narode, in oni morajo delovati na oslabljenje duvalizma ne le taktično, temveč tudi načelno. Kazalo bio veliki kratkovidnosti slovanskih narodov, ako bi v taktiki gledé na duvalizem zaostajali za velikim delom nemškega naroda. V tem delu je vsaj pododelek, ki želi odpravo duvalizma v interesu utrjenja celokupne monarhije; Slovani pa še nikdar niso sanjali o kakem programu, analognem s programom nemških nacionalcev, in vse njih dosedanje spoznanje se suče okolo tega, da je treba krepke monarhije za okrepjenje samih sebe, in ker vidijo, da utrjevanje cesarstva je vspešno z njih interesi, morajo pač jedini biti tudi v postopanju nasproti duvalizmu. Vsakakor je sedanjí razvoj položanja tak, da v boju proti Madjarom ne ostanejo Slovani več osamljeni, in to mora iste Slované naganjati, da se taktično združijo z nemškimi antisemiti, antiliberalci ali antikapitalisti. Židovska napačna taktika na Ogerskem in v Cislitavski je privedla Slovanom nemških sobojevnikov proti Madjarom; ako bodo zares složno postopali nemški antisemiti in slovanski zastopniki, utegnejo doseči vspehov, kakoršnih ni bilo ob poprejšnjih ponovitvah pogodbe z Ogersko. Da je treba sloge, je razvidno iz velike združene sile, ki jo predstavlja Židovstvo obeh polovin cesarstva.

Le z združenim postopanjem bode možno prestrojiti tudi avstro-ogersko banko, katera pri sedanjih privilegijih bi mogla uničiti gmotne sile cesarstva. *Porabimo torej relativno ugodno položanje, da hočemo nemški antisemiti skupno boriti se proti židovsko-madjarskemu vplivu, kakor morajo razum Poljakov vsi avstro-ogerski Slovani a priori in načelno biti nasprotniki danasnjega duvalizma.*

Tako „Slov. svet“. Ta izvajanja potrjajo v polnem obsegu našo trditev, da je krščansko-socialno gibanje na etični podlagi, zdravo in opravčeno in da bi bili Slovenci pravi slepci, ako bi se ne veselili tega gibanja. Temu menenju je pritrldilo tudi slovensko razumnistvo goriško, ki se je bilo zbralo te dni, da čuje moža, ki stoji na čelu reakciji — toda ne v navadnem zlopomembnem zmislu, ampak zdravi in prepotrebni reakciji. Slovenski razumniki so pritrjali dru. Luegerju — v tem dejstvu je izražena važnost Luegerjevega izleta v Gorico.

Vipavska železnica.

Vsaka država gleda na to, da po kolikor mogoče najkrajši, najpraktičnejši in za prebivalstvo najkoristnejši poti zveže svojo mejo z notranjimi deželami in središčem države. Tudi Avstrija se klanja temu načelu in zida ob vsej svoji meji tudi takih železnic, koje moramo že v naprej smatrati pasivnimi. Le s Primorsko, ki je med najvažnejšimi in najplodnejšimi obmejnimi pokrajinami, dela se trdovratno izjema, da oni živijo, ki škile preko meje, očitno izražajo svoje menenje, da avstrijski vladi ni nič ležeče na Primorski in da odstopi to pokrajino prej ali slej kraljestvu italijanskemu. Kolike napore dela slovanski živelj v tej pokrajini, — živelj, ki sestavlja dve tretjini vsega prebivalstva in ki zastopa štiri petine produktivnih tal —, da bi dobil primerno železniško zvezo z notranjimi deželami in se središčem države! Žal, da so bila dosedaj popolnoma brez vspeha vsa prizadevanja državi zvestega prebivalstva in njega neutrudnih zastopnikov. To prebivalstvo ne more dobiti ni predelske ni vipavske železnice, dasi je bilo dokazano že neštevilno krat, da bi bili obe ti železnici velike važnosti v trgovinskem pogledu in za povzdigo pokrajine; vipavska železnica zahteva pa še posebno vojna uprava iz strategijskih razlogov.

Kar se dostaja predejske železnice, vsprejela se je sicer v letošnjem zasedanju deželnega zbora goriškega soglasno resolucija, s koje se pozivlje vada, naj čim prije zgradi to železnico, vprašanje pa je pri poznanem mišljenju odločilnih činiteljev

v Trstu, da-li bode imela ista kaj vspeha. Predlog slovenskih poslancev, stavljen v seji dne 10. februarja istega deželnega zbora, da je pozvati vlado, naj lokalno železnico Gorica-Ajdovščina vsprejme med one železnice, kojih gradnja je dogotoviti še v teku tega leta, ta predlog pa se je izročil peticijskemu odseku z nalogom, naj v ta predlog vsprejme tudi furlanski tramvaj Červinjan-Oglej, katerega gradnja naj bi se zagotovila zajedno z lokalno železnico Gorica-Ajdovščina, to je z vipavsko železnico. Slovenski člani peticijskega odseka, v kojem so imeli oni večino, menili so, da je ta zahteva neopravičena za sedaj z ozirom na dejstvo, da je Furlanija še le pred dvemi leti dobila lokalno železnico Tržič-Červinjan; isti slovenski člani peticijskega odseka so se čutili primorane, da vržejo svoj lastni predlog, samo da ne bi dajali potuhte zahtevi po furlanskem tramvaju, čegar gradnja bi značila za sedaj krivico nasproti slovenskemu delu dežele. S tramvajem Gorica-Oglej, ki bi bil neizogibno pasiven, sledé sicer le temu namenu, da približajo Primorsko, in posebno Gorico, še bolj državni meji istotako, kakor se je le iz narodno politiških nazorov zahtevala železnica Tržič-Červinjan z zvezo z italijansko železnico v S. Giorgio di Nogaro.

Leta 1889. je deželni zbor goriški pozval vlado, naj z vso odločnostjo povspešuje gradnjo tramvajskega omrežja med Furlansko in Gorico z nadaljevanjem v vipavsko dolino. Velike nade so se stavile v zgradnjo te železnice, pri čemer se je predpolagalo v obče, da bode furlansko omrežje pasivno, vipavsko pa aktivno. Tedaj se ni našel in tudi danes ga ni najti podjetnika, ki bi hotel zidati furlansko omrežje brez velike državne subvencije, dočim se je že naslednje leto ustanovil konsorcij, ki je prosil koncesije za gradnjo vipavskega tramvaja, ne da bi bil zahteval od vlade kake podpore.

Na obče strmenje pa je obljubila vlada podporo 1.150.000 gld. za pasivni furlanski tramvaj, dočim je zavrnila prošnjo za gradnjo vipavskega omrežja, rekši, da bi bilo tam graditi železnico z normalnim tirom.

Ko se je v letu 1891. doznalo o sklepu trgovinskega ministerstva, da hoče graditi progo Tržič-Červinjan, tolmačilo se je ta sklep sploh tako, da je to železnico smatrati le delom one proge, ki naj bi vodila iz Logatca ali Postojine na Kranjskem v Gorico in Červinjan, in da more dežela na vspehe v železniškem pogledu v smeri od Vstoka na Zapad računati le tedaj, ako se zgradi vsa ta črta. Ta misel se izraža dokaj jasno v poročilih železniškega odseka v stenografskem zapisniku deželnega zbora goriškega od leta 1891/92 in v razpravah deželnega zbora od leta 1892/93.

V tem zmislu je deželni zbor goriški v seji 12. aprila 1892. dovolil podpore iz deželnih sredstev zajedno za gradnjo železnice Tržič-Červinjan in za gradnjo lokalne železnice Gorica-Ajdovščina (del proge Ajdovščina-Postojina ali Logatec pada v obsežje Kranjske). Deželni odbor goriški je dal napraviti načrte in proračune za progo Gorica-Ajdovščina, čemur je v letu 1893. sledilo komisijalno pregledovanje črte. Ne nedostaje torej družega, nego zagotovljenje se strani države, da se pripravi tej toli važni obmejni pokrajini zveza z notranjostjo države in da se s tem pride v okom naraščajočemu božanju teh krajev.

V vipavski dolini je že sedaj zaloga sadja v Avstriji! Ista prideluje nadalje mnogo izbornega vina in zgodnjega sočivja, koji pridelki se izvažajo na vse strani. V dolini je še raznih drugih pridelkov, industrijskih podjetij, ki pa ne vspevajo vsled pomanjkanja cenih občevalnih sredstev, ozirom se ne morejo izvesti. Tudi razsežnim erariškim trnovskim gozdom, gozdnim kompleksom grofa Lanthierija in velikemu delu Windischgraetzovih gozdov v Hrušici, kakor ne manje občinskim gozdom na Nanosu z njihovim velikim oddajanjem lesa za trgovino, kurjavo in zidanja, donesla bi vipavska železnica novih prilik za razprodajo, železnici sami pa velikih dobičkov. Ako bi ta plodna in od Boga blagoslovljena dolina imela svojo železnico, povspela bi se hitro na nenadejano stopinjo razvoja v prid državi in nje lojalnemu prebivalstvu.

Občine vipavske doline in nje zastopniki so vedno uvidevali potrebo železnice in že leta in leta dokazujejo to vladi peticijami in prošnjami,

oziroma interpelacijami, in prepričevalnimi govori v parlamentu in v deželni zborni, ter se ne plašijo ne truda ne stroškov, da bi prepričali vlado o koristnosti te proge. Bivši trgovinski minister grof Wurmbrand je, v odgovoru na neko interpelacijo v poslanski zbornici dne 2. junija 1894., sam pripoznal koristnost te železnice ter je obljubil, da skoro odloči o tem načrtu. Zastopniki vlade so obetali opetovano, da vsprejmejo železnico Gorica-Ajdovščina v vrsto onih lokalnih železnic, kojih gradnjo bode zagotoviti čim prej, ne da bi bili uresničili svoje obljube.

Koristnost in potreba železnice po vipavski dolini je zadostno dokazana po razpravah v deželni zboru goriškem, po mnogih ulogah deželnega odbora, po različnih peticijah, interpelacijah in resolucijskih predlogih, kakor tudi s tem, da je dež. zbor goriški dovolil prispevek 100000 gl. k stroškom gradnje; ne treba torej družih dokazov v to. Ne smemo in ne moremo molče prezreti okolišnosti, da je vlada preprečila gradnjo tramvaja Gorica-Ajdovščina, da je preprečila zgradnjo manj drage lokalne železnice z ozkim tirom po istej črti, da je zahtevala normalni tir in se sedaj plaši razmerno malih stroškov, dočim se ne plaši nobenih žrtev za manjši furlanski del dežele. Furlanom je vlada z 1½ milijona zgradila pasivno železnico; za namakanje tržiške ravani je dovolila nad jeden milijon; za gradnjo tramvaja je obljubila nad jeden milijon. Ubogo slovensko prebivalstvo Primorske, ki sestavlja dve tretjini skupnega prebivalstva in ki plačuje krvi davke, bi tudi rado prejelo enkrat kak dokaz o dobrohotnosti in naklonjenosti vlade. Državi zvesto slovensko prebivalstvo pričakuje od vlade dokaza, da ono na Goriškem ni določeno v politiško in gospodarsko pogubo, in tak dokaz bi bil zagotovljenje vipavske železnice Gorica-Ajdovščina še v tem zasedanju.

Po „Reichsposti“.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 13. aprila 1896.

Še nekoliko odgovora. Odgovor „Slov. Naroda“ „Za stran češke politike“ v številki od 10. aprila nam pa je — čemu bi tajili to — imponiral! Gospoda pa znajo, to jim mora priznati tudi najčrneša zavist. Znajo namreč skrbeti za — komodno polemiko. Tu je na kratko in jednostavno fingiran zmisel našega precej obširnega članka in na podlagi pretvorjenega in podtaknjenega zmisla pravijo, da nočejo polemizovati s tili — najjavnimi ljudmi! „Narod“ nam podtika, da zahtevamo, da „mi naj bi podpirali Čeha brez pogoja, naj je to v našem interesu ali ne, Čehi pa le tedaj, če bode v njih interesu“. To ni res, tega mi nismo rekli nikdar, ampak „Narod“ fingira le to trditev, da se reši iz zagate, ko noče, ali ne more odgovorjati na naše argumente. Tega nismo mogli reči, ker bi tako razmerje bilo v dijamentralnem nasprotju z načelom vzajemnosti; a mi smo za vzajemnost, in ne za usiljevanje, kakor nam podtika „Narod“.

Nastopna falzifikacija je še bolj kričeča: „Jedro vsemu dolgemu članku („Edinosti“) tiči v tem, da bi Slovenci baš zaradi tega, ker Čehi tu pa tam greše proti splošni koristi avstrijskih Slovanov, se jih morali tesno okleniti, ter jim dokazati z dejanji, da morejo računati na nas za vse slučaje“. — Dá, to je falzifikacija najgrše vrste. Ako bi bili mi res napisali kaj takega, potem ne bi pokazali le, da smo „najjvni“, ampak, da smo znoreli. Mi nismo rekli, da baš zaradi tega, ker greše, da se moremo okleniti Čehov, ampak zmisel naših izvajanj je bila ta, da ne smemo rušiti v našem narodu vere do češkega naroda, če tudi njega zastopniki greše tu pa tam. Primerjaj le, cenjeni čitatelj, da se uveriš, da „Narod“ postavlja stvari na glavo v olehčanje polemike. To je zares jako — komodno.

Govoričenje o „usiljevanju“, če tudi nas Čehi prezirajo, je pač puhlo, kajti, kjer naj spajajo srca, tam ni možno govoriti o sili; to govoričenje je pa tudi v nasprotju z dejstvi, kajti celjski slučaj priča, da nas Čehi niso podpirali le tedaj, ko je bilo to v njih interesu, ampak tudi v takih slučajih, ko je bilo to proti njih interesu. Sploh hoče „Narod“, da bi mi Slovenci urejali svoje razmere do drugih slovanskih narodnosti se stališča — kramarjev. Potem seveda so nam Čehi ravno

tako blizu ali ravno tako daleč kakor nemški liberalci. ali katerasibodi druga stranka. Daleč smo prišli. Tako razumevajo pri „Narodu“ ono, kar bi morali smatrati paladijem slovanskih plemen avstrijskih: vzajemnost.

„Narod“ pa je dokazal tudi zadnjim svojim odgovorom na našo adreso, da se nikakor ne more rešiti iz vrtinca — osebnosti. Za nobeno ceno noče odgovorjati našemu listu, ampak bavi se v jednomer le „z gospodi pri „Edinosti“. Mi razumemo dobro to taktiko in jo pomilujemo. Vemo dobro, na katero stran je obrnjena ta captatio benevolentiae, vprašamo pa, da-li je dostojno narodnega glasila, da hoče sejati razdor med odličnjake na toli ne le eksponovani, ampak tudi za narodno stvar prevažni postajanki, in to celo v takem trenutku, ko isto glasilo samo opozarja Slovence naj se pripravljajo na bližajoče se državnozbornske volitve. Uverjeni smo sicer, da ne doseže svojega namena, ali obžalovati je vendar nakane, kakoršna je obsežena v opazki v prejšnjem članku „Narodovem“: „... ko so jo (tržaško politiko namreč) vodili drugi ljudje“.

Obžalujemo tak način polemike. „Narod“ je imel trojno pot pred seboj: ali molčati, ali odgovorjati na naše argumente, ali pa prepustiti svojim čitateljem, naj oni sodijo o naši „najjvnosti“, v kateri namen naj bi bil brez komentara ponatisnil naš članek. „Narod“ pa je, računa je z dejstvom, da večina njegovih čitateljev ne čita našega lista, jednostavno fingiral par naših trditev, hoté nas osmešiti pred svetom. To ni lojalno. „Narod“ pravi, da smo najjvni. Morda je res take, ali naša najjvnost ima vendar nekaj dobrega na sebi — združena je z doslednostjo. To je tudi nekaj, kajti ljudje pravijo, da doslednost ni povsodi doma.

„Narod“ meni, da je resna polemika nemogoča z „najjvnimi“ ljudmi. Mi pa občutimo po vseh kosteh, kako teška je z neresnimi in nelojalnimi ljudmi!!!

Izjemno stanje v Bujah? Cenjeni čitatelji bodo strme zmajevali z glavo, ko prečitajo te le vrstice. In vendar je tako. Doli priobčeni razglas okrajnega glavarstva v Poreču se sicer izogiba pojmu „izjemno stanje“, ali kar določa, ima vendar na sebi vse znake izjemnega stanja. Mi smo že pred kakimi osmimi dnevi čuli, da nekako vre med italijanskimi kmeti okraja buljskega in da se tam poraja zaresno socijalno gibanje. Mi smo molčali, ker nismo hoteli čuti očitavanja, da širimo vznemirljive vesti. Sedaj pa, ko se je čutila primorano okrajna oblast v Poreču izdati jako zaresne naredbe, sedaj lahko govorimo tudi mi. Razglas okrajnega glavarstva slove:

„Vsled poslednjih izgrediv, dogodivših se v Bujah, odreduje se naslednje:

Ob 9. uri zvečer morajo se zapreti vse prodajalnice, gostilne, kavarne, krčme itd.

Absolutno so prepovedana zbiranja na javnih trgih in ulicah ter kakoršnikoli demonstrativni pojavi v javnih lokalih. Prepovedani so plesi, godbe in kakoršnakoli druga zabava.

Kdor se pregreši proti tej naredbi, kaznovan bode stogo.

C. kr. orožniki imajo nalog, da strogo pazijo na točno izvršitev te naredbe.

Od c. k. okrajnega glavarstva v Poreču, dne 9. aprila 1896*.

Ne treba praviti proti komu je naperjeno to gibanje, ako povemo, da imajo italijanska gospôda ravno bujski okraj popolnoma v svojih rokah. Tu nam pač ne bodo govorili — kar bi se bilo gotovo dogodilo sicer — o hujskanju „hrvatskih agitatorjev“. Dogodki v Bujah so preznačilni za razmere istrske, kajti pravijo nam, da z vladanjem signorov je nezadovoljno tudi italijansko ljudstvo.

Razpuščenje državnega zbora? Včerajšnje Dunajske vesti javljajo senzacionalno vest, da se v naših parlamentarnih krogih širi domnevanje, da se sedanje zasedanje poslanske zbornice zaključí dné 13. maja in da bode takoj zatem razpuščena zbornica.

Dunajski dopisnik „Sl. Naroda“ označuje vzrokem tej nakani vlade dejstvo, da so ostala povsem nevspešna pogajanja gledé obnovenja pogodbe z Ogersko. Naša in onostranska vlada da sti v hudih stiskah vsled tega nevspeha. Zato da sti se odločili obe vladi na razpuščenje obeh parlamentov, nadejaje se, da boste laglje nadaljevali pogajanja na podlagi novih zastopov. —

Pozor torej rojaki; saj je razvidno bač iz današnjega uvodnega članka v našem listu, koliko je zavisno od tega, da pridejo v državni zbor zares ne zavisni in odločni branitelji naših interesov o vprašanju obnovenja pogodbe z Ogersko!

Nemški cesar v Benetkah. Po obisku Dalmacije dospel je cesar Viljem s svojo soprogo in tremi najmlajšimi sinovi na svoji jahti „Hohenzollern“ v Benetke. Italijanski kralj in kraljica v spremstvu raznih ministrov peljala sta se jahti „Hohenzollern“ nasproti ter so vsi vstopili na krov iste. Cesar Viljem in italijanski kralj pozdravila sta se kar najpristrčniše, baš tako nemška cesarica in italijanska kraljica Margerita. Po oficijelnem vsprejemu bile so o takih prilikah običajne slavnosti, kakor: razsvetljava mesta, banketi itd. V Benetkah prisotni senatorji in poslanci nameravali so, kakor smo omenili že zadnjič, izročiti cesarju Viljemu z dovoljenjem kralja Umberta nekako zahvalno adreso, kakor „najzvestejšemu zavezniku Italije“, toda v zadnjem trenutku so se premislili in niso izročili ničesar.

Razprava proti Baratieriju. Iz Rima javljajo gledé razprave proti nesrečnemu vojskovodji in bivšemu guvernerju v Eritreji nastopno: Generalni državni odvetnik Bacci odpotuje te dni v Masavo, da sestavi obtožbo proti Baratieriju. Baccija bode spremljal kakor tajnik državni odvetnik Riberi. Razprava proti Baratieriju bode v Masavi. Ista se bode ozirala izključno le na Baratierijeve pregreške, koje je storil kakor vojak, in zato da ne bodo zahtevali od poslanske zbornice dovoljenja, da smejo sodnijskim potom postopati proti njemu. Ker pa bode preiskovalnemu sodniku dosti posla, dokler zbere in uredi ves material proti Baratieriju ter sestavi utemeljeno obtožbo, bode možno prirediti razpravo še-le proti koncu maja meseca t. l. Kakor priče se vrnejo v Masavo general Ellena in razni drugi častniki, ki so bili v usodepolni bitki pri Aba Garimi. — Rimska „Tribuna“ pravi, da so nekateri poslanci skrajne leve želeli, da bode razprava proti Baratieriju v Italiji, kajti v tem slučaju bi vpleli med Baratierijeve vojaške grehe še občo, vladno politiko, in s tem bi se vsa preiskava utegnila zavleči do kdo zna koliko časa. Pomisliti je namreč, da so oni poslanci, ki so sedaj v skrajni opoziciji, pristali Crispijevi in da so bili za časa njegovega paševanja slepi pristasi vlade. Ker pa se njih želje brzkone izjalovijo, pričakovati je, da izpuste svojo jezico v parlamentu in zatorej bode v prihodnjem zasedanju italijanske poslanske zbornice slišati izvestno jako zanimivih interpelacij.

Kar pa se dostaje razprave same, opozorili bi naše čitatelje še jedenkrat na to, kar smo bili javili že svoječasno, da namreč general Ellena s svojimi resničnimi izpovedbami naravnost pokoplje Baratierija, kajti njegova merodajna izjava dokaže, da je Baratieri pri Aba Garimi ostavil na cedilu vojsko in — „čast Italije“ ter pobegnil, da si reši dragoceno svoje življenje. Vojaškemu sodišču pa bode izreči, da-li je Baratieriju prisojena nasilna, povsem nečastna smrt.

Baratieri sicer ni zaprt v pravem pomenu besede, vendar pa je v Masavi pod takó strogim nadzorstvom, da so mu šteti koraki. Te dni je bil baje prosil, da bi smel odpotovati v Arko na Tirolskem, da obiše svojo sestro, toda vlada mu tega ni dovolila. Umevno je, da bi se Baratieri, ko bi zopet prekoratil avstrijsko mejo, pridružil onim vojaškim begunom, katerih kar mrgoli Tirolska in Primorska. Potem bi moglo vojno sodišče v Masavi soditi ga in obsoditi lepo v njega odsotnosti. Chi lo ha visto, lo ha visto!

Različne vesti.

Imenovanja pri pošti. Trgovinsko ministerstvo je imenovalo poštnimi vežbeniki: Alojzija Rabusina v Trstu, Nikolo Papafavo v Pulju, Hermana Bernardisa, Karla Ghiglianovicha (Giljanovič), Henrika Rossi-ja, Renata Lorinšića in Ivana Tutta v Trstu, Josipa Centriča v Ljubljani, Alojzija Pertota, Antona Rovereja v Trstu, Frana Berganta v Ljubljani, Frana Ficka, Aristida Tamaninija, Ivana Botinellija in Ivana Milohnoja v Trstu. — Poštni vežbenik Miroslav Forster je premeščen iz Zadra v Trst.

Doneski za moško podružnico sv. Cir. in M. v Trstu. Ker sta bila obdarovana knjižico, Obnarodnimo* sta darovala, Prostoslav Stipović 2 kroni. g. J. Resman 1 Kr. in g. dr. M. Truden 2 Kr. Vesela ružba v gostilni g. Antona Krpana v sv. Križu na Vipavskem je nabrala 2 kroni 32 stot., p. Secretarius, Bonifacius in Donatus, potujoči na kraški „Emaus“ so darovali 2 kroni in sicer prvi 1 krono 40 stot., drugi 40 stot., in tretji 20 stot.

Še nekaj — v čast beli Ljubljani. Ne z namenom, da bi kritikovali, ampak da pokažemo, da nismo jedini mi, ki delamo „zdražbo“, objavljamo tu po goriški „Soči“ nastopno vest:

„Slovenski Narod“, prinašaje poročilo o seji občinskega sveta ljubljanskega, javlja ozirom na gornji vladni odlok: „Nadalje je naznanil župan Grasselli, da mu je včeraj došel od c. k. vlade odlok o predloženem regulacijskem načrtu za Ljubljano. Dopis slove v slovenskem prevodu“ itd. Kaj pomeni v slovenskem prevodu, ni potrebno tolmačiti človeku, ki misli s svojo glavo. V Ljubljani, v središču Slovenije, po narodnem zastopu izvoljeni župan je sprejel od deželne vlade kranjske dopis, ki ni bil spisan v slovenskem jeziku. Vladni dopis je bila rešitev na ulogo mestnega zastopa. Ker mora slediti rešitev ulog v onem jeziku, v katerem so bile spisane iste, smo radovedni izvedeti, ali je bila uloga mestnega sveta ljubljanskega — odnosno magistrata — v tej reči predložena v nemškem ali slovenskem jeziku? Ako je bila v prvem, vladna rešitev v neslovenskem jeziku je opravičena, ali ne tako postopanje v uradovanju stolnega mesta slovenskega. Ako je bila uloga predložena slovenski, tedaj moramo mi goriški Slovenci le obžalovati, da nas gospôda v Ljubljani tako izdatno podpira v naši borbi za slovensko uradovanje. Kaj porečejo k temu naša županstva, ko sprejmejo glavarstvene odloke v nemškem jeziku? Zadnja leta so bila toliko odločna, da so z malo izjemo odločno zavračala nemške dopise, a pri takem vzgledu glavnega mesta slovenskega se lahko pohujšajo. Za kar se potegujejo primorski Slovenci, proti temu delajo v Ljubljani — na splošno sramoto Slovencev. In narodni mestni zastop ljubljanski je požrl to grenčico!“

Še enkrat slovensko gledališče. Iz Ljubljane nam piše naš dopisnik: Kakor ste dejali, tako se je zgodilo: „Slov. Narod“ hoče sedaj, po končan sezoni, dokazati, da so bile naše opazke o slov. gledališču pisane z nekakim slabim namenom ter pripoveduje med drugim, koliko zdražbo smo žnjimi napravili in da so mnogo več škodovala, nego koristila. Veruj, kedor more! Kdor je pazljivo bral dopise, tičoč se gledališča, priznati nam mora, da so bili pisani le iz namena, spraviti naše gledališče na stopinjo kulturnega zavoda v pravem pomenu besede; slabe namene in hujskanje pa more zaslediti v njih le oni, ki misli, da se kaki stvari koristi le z nepretrgano hvalo, vsaka količkaj kritikujoča beseda pa, ne le da nič ne koristi, temveč še povspešuje nazadovanje.

Z osebnostimi smo se le toliko pečali, kolikor so bile v neposrednji zvezi s stvarjo. Zakaj torej takoj podtikanje slabih namenov? Sicer pravi v rečenem članku, da bode intendantca slov. gled. „Edinosti“ hvaležna, ako bo priobčevala pravična in nepristranska poročila o gledališču, naj so pisana še tako ostro. No, radi bi poznali taka poročila, ko smo že s temi nedolžnimi, doslej priobčenimi dopisi naleteli na tako občutljivost!

Ne bodedo ponavljati naših utemeljenih rekriminacij, le nekaj hočemo pripomniti v obče. „Slov. Narod“ skuša dokazati, kakor smo že rekli, da vsako razpravljanje o internih rečeh gledališču samo škoduje. Vprašamo, jeli znano piscu dotičnega članka v „Slov. Narodu“, kako je kritikoval pokojni Šenoa hrvatsko gledališče in koliko je on koristil s svojimi kritikami istemu gledališču, da zavzema danes — lahko rečeno — zagrebsko gledališče prvo mesto med jugoslovanskimi gledališči? Naj se nam ne ugovarja, da se razvoj našega gledališča ne more primerjati z zagrebškim, ker smo imeli ravno v „Slov. Narodu“ že priliko čitati, da je imelo hrvatsko gledališče v začetnem stadiju ravno tako usodo, kakoršno ima naše. — Kar se tiče naših informacij, o katerih trdi „Slov. Narod“, da so temeljile le na takozvanem „theaterklatschu“, lahko trdimo, da so bile vse toliko zanesljive, da nismo zapisali niti besedice,

katero bi mogel „Slov. Narod“ proglasiti neresnično. Čudno se nam pa vendar zdi, zakaj „Slov. Narod“ s tako jezico šele sedaj odgovarja na nekatere naša vprašanja. Da bi bilo to, kar je navedeno v rečenem članku „Slov. Naroda“, ako bi se bilo razpravljalo v sezoni, škodilo našemu gledališču, tega menda niti sam pisalec članka ne verjame! Druzega pa zahtevali nismo, nego naj se nam razjasne nekatere stvari v delovanju intendantov, na kar se je sedaj tudi „Slov. Narod“ odzval. — Stvar z gosp. Verovškom — iz katere se po menenju „Narodovem“ sosebno razvidi tendenca hujskanja — je bila pač nekoliko drugačna, kakor pravi „Slov. Narod“; razpravljati stvari nočemo še enkrat, ker se je razpor ugodno poravnal.

Iz vsega rečenega članka se pa razvidi, da se gospodje zelo boje kritike; toda tudi predbacivanje hujskanja nas ne oplašči, da ne bi i v bodoče priobčevali dopisov o slov. gledališču; isti bodo ali hvaleči ali kritikujoči, kakor bodo to zahtevala korist našega gledališča. Želimo pa konечно le še, da bi se vpoštevale naše „tendencijsne“ opazke — v kolikor se še niso — in videli boste, da to ne bode na kvar našemu dramatiškemu zavodu, za katerega napredek smo, — ne samo vi — vneti tudi mi.

Velika telovadbeno akademija „Tržaška Sokola“. Društveno leto se bliža svojemu koncu, zбоk česar je odbor „Tržaškega Sokola“ sklenil, da bode letošnja akademija dne 3. maja v društveni telovadnici. Da bode več prostora, podere se veliki oder za ta večer. Tako se bodo mogle vaje vršiti svobodneje. V kolikor smo poizvedeli, bode letošnja akademija nadkriljevala lanskega glede točnosti v izvrševanju vseh vaj, zlasti pa bode imponovala velika skupina, ki združi pod sokolsko zastavo vse gojence in ljubitelje telovadbe od 5letnega sokolčka pa do resnih „starejših bratov“ in vrlih telovadk. Program bode jako obširen; istega priobčimo prihodnji teden. Po vsej pravici opozarjamo pa že sedaj vse slovensko občinstvo na letošnjo akademijo.

Kužne bolezni v Trstu. Iz poslednjega zdravniškega izkaza razvideti je, da se je obče zdravstveno stanje v tržaški občini tekom zadnjega tedna obrnilo mnogo na bolje. Od 4. do 11. t. m. namreč bilo je prijavljenih le 18 slučajev dávice, v tem ko je bilo prejšnji teden prijavljenih 38 slučajev. Razven teh bilo je 5 slučajev škrlatice, 1 slučaj ošpic. Umrlo je 6 otrok za dávico, 3 za škrlatice in 1 za ošpice.

Najden mrlič. Deček Josip Sosič, stanujoči na Opčinah, je našel v gozdu med Opčinami in Konknelom mrtvo truplo nekega kmeta. Prestrašen je bežal v vas in javil domačinom, kar je videl. Nato so šli na dotični kraj okrajni zdravnik, vaški načelnik ter poveljnik orožniške postaje. Zdravnik je konstatoval, da je truplo ležalo na istem kraju že blizu dva meseca, kajti bilo je že močno segnito. Ker ni bilo na truplu zaslediti nikakoršne rane, soditi je, da je bil dotični mož zmrazil o poslednjem, v tej dobi pri nas neobičajnem mrazu. Dotični mož je bil po prilici 55 let star. Mrliča ni nihče spoznal; truplo so prenesli po dovršenih sodnijskih formalnostih v mrtvašnico na Opčinah, in na tamošnjem pokopališču so je pokopali.

Število dijakov na dunajskem vseučilišču.
Minolega zimskega semestra bilo je na vseučilišču dunajskem 7.012 slušateljev. Od teh jih je bilo : 2.621 iz Dolnje Avstrije, 853 iz Moravske, 661 iz Češke, 519 iz Galicije, 517 iz Ogerske, 254 iz Silezije, 212 iz Gornje Avstrije, 202 iz Amerike, 166 iz Rusije, 152 iz Hrvatske in Slavonije, 133 iz Kranjske, 127 iz Bukovine, 63 iz Štajerske, 80 iz Tirolske, 76 iz Dalmacije, 74 iz Romunske, 72 iz Koroške, 69 iz Prusije, 65 iz Trsta in Primorja, 61 iz Srbije, 59 iz Erdelja, 48 iz Angleške, 46 iz Istre, 42 iz Solnograjske, 29 iz Bosne, 28 iz Bavarske, 27 iz Nizozemske, 26 iz Bolgarske, 25 iz Belgije, 25 iz Švice, 22 iz Goriške in Gradiške, 18 iz Vorarlberške, 17 iz Grške, 17 iz Turške, po 10 iz Francoske, Švedske, Sasonske in Azije (°), 8 iz Italije, 6 iz Afrike, 5 iz Badenske in 4 iz Virtenberške.

Koledar. Danes (14.): Tiburcij, mučenec; Lambert, škof. — Jutri (15.): Anastazija, devica; Helena kraljica. — Mlaj. — Solnce izide ob 5. uri 23 min., zatoní ob 6. uri 38 min., — Toplota

včeraj: ob 7. uri zjutraj 9 stop., ob 2 pop. 12.5 stop. C.

Loterijske številke, izžrebane dne 11. t. m.:

Trst	5,	59,	76,	66,	73.
Line	13,	76,	58,	15,	59.
Inomost	88,	60,	68,	80,	70.

Najnovejše vesti.

Trst 13. Doznajemo žalostno vest, da je naš stolni vikar, msgr. dr. Ivan Šust obolel zelo nevarno. Bati se je najhujšega. Bolnega cerkvenega dostojanstvenika prevideli so že s Svetotajstvi za umirajoče.

Dunaj 13. Nj. Vel. cesar je vsprejel včeraj iz Budimpešte vrnivšega grofa Badenja ministerkega predsednika se vposebno avdijencijo. vddijencija je trajala eno uro

Dunaj 13. Ministerski predsednik ogerski baron Banffy s svojo soprogo došel je danes zjutraj semkaj. Ogerska ministra baron Josika in Lukacs pripeljala sta se že sinoč tu sem.

Zader 12. Ces. kr. namestnik, podmaršal David, ki je bil v Kotoru, da je pozdravil nemškega cesarja, vrnil se je semkaj.

Benetke 13. Včeraj so hodili po mestu nemški in italijanski mornarji bratsko z roko v roki. Zamenjali so si čepice. Na Markovem trgu priredila je množica ljudstva navdušeno ovacijo nemški in italijanski vladarski dvojici. Vreme bilo je deževno. — Italijanski kralj je podelil razne redove spremstvu nemškega cesarja. Cesar Viljelm je podaril ministerskemu predsedniku Rudiniju svojo podobo.

Benetke 13. Benečanski senatorji in poslanci so izročili nemškemu cesarju vendar svojo adresno. V isti prosijo izročitelji adrese, da naj bi cesar smatral njih pozdrav do njega pozdravom italijanskega naroda nemškemu.

Carigrad 13. Knez Ferdinand Bolgarski je priredil včeraj diplomatom slavnosten obed. Istega so se udeležili turški veliki vezir, avstrijski, ruski, francoski, angleški, nemški in perzijski odposlanci, diplomatje, turški minister za notranje stvari in razni visoki turški dostojanstveniki. Svirla je privatna godba, katero je bil poslal Sultan.

Trgovinske družave in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6.98—6.99 šunica za
spomlad 1896 6.74 — do 6.75. Oves za spomlad 6.34—6.36
Rž za spomlad 6.48 — 6.50 Koruza za juli-avgust 4.17—4.19
— maj-juni 1896 3.97—3.98
Pšenica nova od 78 kil. f. 6.90—7.05 od 79 kil. f.
7.—7.10. od 80 kil. f. 7.05—7.15 od 81 kil. f. 7.10
—7.20. od 82 kil. for. —.—.—.—. Ječmen 5.80 —.—
proso 5.80—5.60.

Pšenica: silno ponudbe, povpraševanje omejeno.
Oves stalno, rž 1% dražje, koruza 1% nižja. Prodaja
40.000 m. st. — Trgov. mlajša. Vseeno: obilna.

40000 m. st. — Trg mladen. Vreme: oblačno.
Praga. Neranmirani sladkor for. 16.25, oktober-
december 14.87.

Praga. Centrifugal novi, postavljeno v Trst s
carino vred odpošiljatev precej f. 3375—34. Concasse

85.— — — Četvrti 37.— — —, V glavah (sodih) 38:25
Hayre, Kava Santos good average za april 81.—, za
avgust 78.75.

Hamburg. Santos good average za maj 66.50 za september 62.75 za december 52.50.

Dunajska borza 13. aprila 1919. 6.

	danes	predvčeraj
Državni dolg v papirju	101.10	101.15
" " " v srebru	101.10	101.25
Avstrijska renta v zlatu	122.50	122.25
" " " v kronah	101.20	101.25
Kreditne akcije	362.80	363.75
London 10 Lst.	120.50	120.45
Napoleoni	9.58 1/2	9.55
20 mark	11.78	11.77
100 italj. lir	44.—	43.90

IZLOŽBA POHIŠTVA

Trst in Dunaj.

Angelo Delpin,

Via Torrente št. 32,

I. nstr., v štiric gledališču Armonia,

Imazaloga johaštva, za delavce uradnike, zares dobro blago, neverjetno nizke cene. Postelje od gl.d. 18 do 14. omarje gl.d. 14.50, penečne omarce, fine, 6 in 8; chiffoniers, na jedna vrata, fini, gl.d. 18. Umivalniki gl.d. 12 svete podobne in slike krajev, jako fino delo, po gl.d. 3.—; ogledala, stoli, slama, lesovje, indijsko trjeje.

Bogat izbor pohištva in tapetarij za gošposka stanovanja: spalnice, sobe za obed, za vsprejemanje kabineti, po najnižji ceni.

Za Istro in Dalmacijo se ne računa ambalaža.

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah
ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni
katar, dobiva se v odlikovani lekarni

RAXMARER „Ai due Mari“ Trst, veliki trg.
Poštne pošiljke izvršuju neutegoma.